PREU. 5 CENT.

Pará una entremaliadura cada diumenge

ANY 1.er * BARCELONA, 26 JUNY 1904 * NÚM. 26

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
— — BARCELONA — —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. . . .	3 Ptas.
Idem, un semestre . .	2 id.
Extranger, un any. . . .	5 id.

Per Sant Joan lo sol
es quan mes a la vora nostra's trova,
per aixó en honor seu fem las fogueras
pera pagarl'hi ab foch lo foch que'ns dona.

Manoy quina gatzara varem moure dijous al vespre ab lo foch de Sant Joan. Ja feya días qu'anavam a la cassa de trastos vells y com tinch tanta coneixensa ja ho crech que 'm varem arreplegar los de la meva colla; varem armar un foch que feya llengotas ó tots los del voltant, fins lo municipal de punt qu'es valenciá va dir qu'es podía posar al costat de la Fallas de Sant Joseph que cada any se fan á la ciutat de Valencia. ¡Ves si n'era de maco el nostre foch! ¡Oh y fins l'Arcalde del Barri va venir á veurel!

Ab això ja podeu figurarvos si 'n va venir de gent, a demanar los uns que los hi deixessim escalibar alls que diuhen son bons pera preservarse de la peste, altres que los deixessim traspassar descalsos per sobre el caliu pera curarse los ulls de poll y altres bestiesas per l'istil qu'a mi'm feyan escapar lo riure veyent qu'encara hi ha persona que creu ab supersticions y pensan que n'hi ha días del any que son mes sortosos uns qu'altres quan *tots los días son sants y bons pels qu'estan en gracia de Deu*, com deya la meva avia

En fi vos dich que va ser una festassa de primera, sobre tot quan lo forner del cantó va treurer aquella coca ensucrada ab pinyons que l'hi havíam encomenat y que a fé s'hi va lluhir puig era toba y ab un gust que ni lo pa de pessich. Com que li vaig encarregar, molt, me fes quedar bé l'home va fer un va y tot de modo que ja estava mitg acordat nombrarlo—sino qu'ell va renunciar a tal honor—Flequer d'

En Patufet

Las estrelletas

A la nena María Montaner Serra

La María es una noya
tan xamosa y bonicoya
com pot serho un lliri obert;
set anys té, y ja multiplica
y escriu, llegeix, y s'esplica
com una dòna, per cert.
Una nit dolça com bresca
s'estava prenent la fresca
mirant lo cel estrellat;
y al veurer tantas estrellas
tant diferentas y bellas
de sopte l'ha capficat.
Vol contarlas y's desconta;
¡està clar! ¡vés qui las conta
si n'hi ha tans centenars!
—¡Papá!—diu fent posturetas—
¿quantas n'hi hán d'estrelletas?
—¡Oh, filla, jo no ho sé pás!
—Saberho tant me plauría
qu'ara contarlas voldria,
pro com qu'el cel es tan alt,
l'una surt, l'altre s'amaga,
vé un núvol y las apaga
y'l descompte, es natural.
¡Si pogués serhi á la vora
d'aquest cel que m'enamora,
que feliça'n fora jo!..
(Al parlar d'aná ella al cel,
temerós y ab cert rezel
lo *papá* li fá un petó.)

. . . .

Bella com flor que s'esberla
y xica com una perla
s'es adormit santament...
y'n veu una cadernera
que despertantse s'esvera
y al cel sa volada emprén.
—¡Oh, aucell qu'ab tás tendres alas
l'horitzó lleuger escalas,
¿me las voldrías deixar?
Jo vers al cel volaría;
y quant y quant me plauría
las estrelletas contar!
S'ha aturat la cadernera
y ab veu dolça y encisera
li ha respost atentament:
—No'n restis anyoradiça;
puig bé prou qu'éts més feliça
qu'els aucells del firmament.
Jo ho puch estar; puig quan móría
no podré gosar la gloria
de veure al Dèu eternal;
pro tú, si ets bona-minyona,
alcançarás tal corona,
donchs tens l'ánima inmortal.

Y mitg plorosa l'aucella
entoná una cantarella
y's va fondre allá en l'espay...
la nena al cap d'un rato's despertava
y mentre'l somni al séu *papá* contava
li prometía no oblidarsen may.

I. de P. Castellet Carbonell

La xerraire

En Toni era un bon mestre manyá, al qui una gran passió destruhía totas las bonas qualitats: li agradava la cassa per dessobre de tot.

Axís que sentía los crits de las perdius al pla, se n'anava ab son gos Aly. Aviat se sentía ¡pim, pam! ¡pim, pam! Era ell que tirava y a cada tret queya una perdiu.

Vivía en un poblet aprop dels grans boscos del conte Morgades, qui

era pera sa cassa mes sever que no pas son pare, lo que no es poch dir.

Lo conte havía, per tant, buscat un guarda implacable, dolent com un ase roig, que no transigía may ab la seva consigna.

Cal dir que'n Toni era, a voltas, molt imprudent. Quan l'ardor de la passió se l'emportava, fos allí ahont fos, havía de cassar, costés lo que costés.

Heus aquí que un dia hi havía una gran cassera del porch singlar en los boscos de Morgades y en Toni's trobava pels voltants ab la seva escopeta de dos canóns, ab la quina no enjegava may un tret en va.

¿Perque tingué d'entrar al bosch en un día com aquest? ¿No era això cercar l'ocasió y'l perill?

Passa un porch singlar, una bona pessa... Sense reflexionar gens en Toni ha tirat y la bestia cau morta! Solzament alashoras reflexiona; los cassadors estan pera arribar; hi haurá un escandol de mil dimonis...

En Toni's carrega l'animal a las espatllas, després d'haverlo ben tapat ab la seva brusa y's salva corrent cap a casa, amaga la cassa al celler y's posa a trevallar.

Mes no falta qui l'ha vist.

Al conte, veyent que s'havían atrevit a matar un singlar en sas terras, quan éll mateix los perseguía, li vingué una rabia boija y va donar las ordres mes severas a son guarda pera trobar al culpable.

Lo guarda, exagerant encara més lo furor de son amo, jurá ficar a la pressó al cassador furtiu

entre dos mossos de l'esquadra. En Toni agafá por y, pera deixar passar totas las enrabiadas, aná a amagarse en una barraca de llenyatayre, a dugas horas lluny, en lo bosch de Suchs.

Tenía, en Toni, una filleta de vuyt anys, que anava a costura. Se deya María. Lo seu pare li havía encomenat en gran manera, que no digués res de lo passat.

Mes aixís que arribá a costura no tingué prou temps pera contar, en secret, a una amigueta, lo que'l seu pare havía fet y allí ahont s'estava amagat.

Aquest amiga era filla del batlle. Sense malicia, tot dinant, contá l'historia a son pare, qui enviá desseguida avís al guarda del conte.

Lo guarda, acompanyat dels mossos de l'esquadra, marxaren tot d'una vers lo bosch de Suchs. Lo manyá dormía, creyentse segur en son amagatall, quan los tres homes trontollaren la porta pera entrar. En Toni's despertá de repent y agafá son fusell, mentres los altres tiravan la porta a terra.

—Lo primer que avansi lo mato,—cridá en Toni.

Un tret respón a n'aquesta amenassa, y lo manyá cau, atravessat lo cor per la bala del guarda-bosch.

. . . .

Fa molts anys que això va passar; la mare y la filla portan sempre dol; la mort del pare las va arruinar. Van a fer feynas per las casas: la mare, de bo-

gadera, la filla, de planxadora. En va's vol fer parlar a la María: la seva boca sembla que estiga cosida per sempre, per una voluntat que's una expiació. Apart de las necessitats absolutas de son trevall, no diu pas una sola paraula. Se la podría pendre per muda. No se la veu jamay sonriure.

FELIPET

Bonica funció va tenir lloch lo diumenge passat al Teatre de las Arts, ab motiu d'efectuarse lo repartiment de premis als alumnes del Col-legi de Sant Jordi. En lo programa hi constava lo mes escullit, donant en general una idea ben acabada del punt d'adelanto en que's trovan dits alumnes avuy dia, lo que diu molt en favor dels mestres encarregats de desentrollar las tendres facultats de tan aixerida maynada.

Se cantaren bonicas cansóns, recitaren poesías y representaren un quadret dramátich molt ben trovat, sobretot si's te encompte lo molt especial que resulta escriurer obretas dramáticas esclusivas pera noys.

En *Qui mal fa...* que aixis se titula la obreta, se nomena a EN PATUFET dihent que las deixuplinas que porta son pera fer anar drets al noys que no volen creurer, mes, ¡joydá! qu'encara no las ha estrenadas perque tots feu molta bondat, y jo ho se tot, com que un aucellet m' ho conta! sí; un aucellet blanch, que cada matí aixís que surt lo sol ve a ma finestra y picant als vidres fins que l'obro, m' esplica si creyeu als pares y als mestres, si respecteu a la gent gran, compadiu als pobres y no atormen-

feu a las bestioletas que cap mal vos fan, aixís com també á las plantas; y esteu segúrs que si ho feu aixís me tindreu sempre per un amich de veras, disposat á darvos tots aquells bons consells que us puguin aprofitar pera feuse homes dignes y respectats de tothom.

Sí, estimats amiguets, feune forsa de festas com aquesta que son llevors que no's perden, no, que havem d'endressar totas nostras aspiracións y desitjos a fer patria, y la patria us agrahirá vostres bons intents quan mes valiosa y aprofitada sia la instrucció que rebeu dels que en bon hora vetllan per l'hermós pervindre.

Cal fer constar que casi totas las cansons tingueren de repetirse y molt especialment *Els Segadors* que cantaren ab gran afinació y sens necesitat de batuta, y que'l distingit públich que omplenava la sala'ls escoltá a peu dret y esclatá ab forts aplaudiments al acabar. Tans sols me falta dar la enhorabona al director En Francisco Flos y Calcat per l' acert en tot y... jo prou volía nomenar als noys que mes se distingiren pro... com son tots, dech acabar dihentlos, amunt sempre, germanets, ab lo cap sempre al ayre y lo cor espansiu; no us encalleu en las petitesas de la vida baixa penseu sempre que Catalunya espera molt y bo de vosaltres.

CRISTÓFUL

Caps y trevas

Efemèride

26 de Juny de 1878.—Mort a Madrit la reyna D.ª María de las Mercés.

—

En una festa rel-ligiosa estavan los músichs de Lluís XIV tocant lo *Miserere,* de Lully.

Lo rey assistía á la festa,

—Molt content deurás está
que avuy hi vens tú, Simón.
—Ahont? —Allá hont tothom vá,
als Autó matas Narbón,
que son lo mellor que hi ha.

escoltant ab atenció tant agradable música; éll estava ajonollat y, per lo tant, tots los demés nobles que l'acompanyavan també debían estarho.

Al final del *Salm*, lo rey va preguntar al duch de Grammont:

—¿Que't sembla aquesta música?

—Senyor: pera l'oido molt dolça, mes pels jonolls massa dura.

Máxima

De Plinio. — Perdonar als dolents fa perdre als bons.

—

Los inglesos havían introduit a Fransa los teixits xinos y feyan una gran competencia als productes similars del país.

Lluís XIV, pera evitarho, va idear infamarlos pera que ningú'n comprés

Apa, joves, qu'es Sant Joan!
¿Que no sentiu quina flayre
mes agradosa que fant
aquestas matas de fábregas?
Au, compreumen, com cada any!

y, al efecte, va manar que cada vegada que s'hagués de cumplir alguna sentencia de mort, lo delinqüent se presentés en públich vestit de tela xina.

—

Recepta

Llet artificial de dona pera alimentació de criaturas: Se barrejan 15 grs. de farina de blat, 15 de farina de Malta, 6 de bicarbonat de potassa, 30 de aygua y 150 de llet de vaca.

Se posa tot junt al foch ab poch calor y's remena continuament hasta que comensa a espessirse; allavors se treu del foch cosa de uns cinch minuts, sens deixar de remenarla y s'hi torna a posar fins que bull; un cop conseguit, se cola ben be ab un sedás ben fi y pot utilisarse. No

den guardase més de 24 horas, sobre tot al estiu.

—

Lo general duch de Vivonne, que havía demostrat en diferentas ocasións sa falta de táctica militar, escribía desde Messina a Lluís XIV:

«Senyor:

»Pera que nostras armas surtin victoriosas, se necessitan deu mil homes».

Vivonne dongué la carta al seu secretari pera que la tanqués, pero aquest hi afegí:

«Y un general».

—

Refrá

Polleta d'aygua, molta ploma y poca substancia.

MILHOMES

Epigrama

¿Dius si ha venut l'Obradors
en mitg any que ha estat plantat?
fins que ha volgut, sí, senyors;
Mes lo taulell li ha comprat
un dels seus acreedors.

JOAN PONS Y MASSAVEU

Las malas companyías (1)

Es molt convenient coneixer ab qui contrau un amistat en la vida, per no caure en decepcións y conservar una conciencia tranquila.

La rondalleta següent ho dará mellor á compendre a vostra jove intelligencia.

Un sufert pagés tenía un camp d'ordi que era l'enveja dels demés pagesos vehins.

No passava día ni diada que no anés a veure'l y tot s'esbalahía contemplantlo tan sa y ros com una cabellera d'or.

—¡Bona cullita tindrém, mestressa, enguany, per sí deya!

¡Qué grassas las caballerías, avuy que s'está tan car!

¡Benehim la Providen-

(1) De *Lo Llibre de la Infantesa.*

cia qu'ab ma lliberal procura pera tots!

Mes, lo senzill pagés se oblidava d'aquell adagi que diu: *L'home proposa y Deu disposa* y d'aquell altre: *Tot lo de la terra té son enemich*, perque una munió d'aucells caygueren sobre lo dit sembrat, com una peste sobre de un poble, y lo delmavan qu'era un content pera ells y un disgust pel pobre pagés

Així es que un jorn que l'amo de la plantada aná pera veurer si estava ab sahó pera dallarlo, vegé alsarse de ella una nuvolada de aucells que tapava la llum del sol.

—¡Bona l'hem feta, Geroni, deya estátich lo pagés contemplant l'aucellada pels aires!

¡A bon segur que pera ella tirí mon cabal y la suhor de mon front damunt la terra!

¡Diantre d'aucellets, quina se n'han pensada!

(continuará)

Lo llop y l'esquirol

L'esquirol, saltant de una branca a l'altra, un día va caurer sobre un llop que dormía.

Lo llop l'agafá y anava a menjarse l, quan l'esquirol li pregá lo perdonés.

—Está be,—va dir lo llop,—jo't perdonaré, pero ab la condició que tú m'has de dir perque vosaltres los esquirols estéu sempre tant alegres. Jo m'enfado cada día, mentres que a vosaltres jo vos veig jugar y saltar sens parar may.

L'esquirol respon:

—Me fas por, no goso a parlar; deixem saltar sobre una branca y t'ho diré.

Lo llop lo deixá aná, y l'esquirol, enfilantse dalt de l'arbre, li digué:

—Tú t'enfadas cada día perque ets un dolent y la teva malesa t'asseca l cor, y nosaltres som alegres

perque som bons y no fem mal a ningú.

Ll. T.

* *

D'ISOP

De l'home calvo y de l'enujosa mosca

Una importuna mosca, anant entorn del front de un home calvo, continuament l enutjava, per hont, pegantse aquell ab la ma en lo front, trevallava vanament en mataria. Mes la cavilosa mosca, guardantse d aquell, no pensava sino en burlarla, a la qual digué l'home calvo: —Ab tot que jo mateix me pego en lo front pera matarte, empero si una vegada caus en les meves mans, promptament morirás, sens mercé alguna. Exorta aquesta faula: que ningú se deu procurar enemichs per causa d alguna caduca delectació, perque la gravíssima injuria poques vegades resta impunida.

Per lo engany que altre te fa no't fasses mal a tu.

Colaboració Infantil

Desconsol

En la primavera
y en un jorn grisench,
a l'iglesia tocan,
tocan per lo nen.
Guarnidet lo llit
de flors y poncellas
¡quin goig ne daría
ab sas cantarellas!
Encar las recordo,
n'era tan bufó
quan se'n adormia,
cantant eixa cançó
—Deu a mi'm castiga
dantme avuy la mort
en que hauré pecat
mare del meu cor?
—Fill meu si has pecat
faré penitencia
veniu tots ab mi,
oh Deu de clemencia!
¡En va, ja ha finat
lo meu infantó!
adeu, fill, adeu,
te l'últim petó.

Antoni P. Rigau

Epigrama

Diuhen qu'era En Patufet
un noy entremaliat
que jamay feya bondat
y que ab tot era indiscret:
Y ves la gent al's va errar
puig que ara es En Patufet
un xicot aixeridet
que sols desitja ensenyar.

Enrich Godó y Plá

* *

A n'En "Patufet"

Com te veig tant aixerit
y d'escriurer may te cansas
contestant als teus amichs
qu'envian versos y cartas.
Prou voldria també jo
poguer sé un dels teus companys
sols per fer un poch de só
enviante alguns trevalls.
Donchs quan no tinguis qué fer
y'm dediquis sols mitja hora,
digam, aviat si pot ser,
si passas l'estiu a fora
puig jo'l passo á Cardedeu
y si vens tu per'llí a vora
jugarás ab tot lo meu
que't dich que tinch cosa bona;
ja veus amich Patufet
que t'estimo de tot cor
desitjante, y això es cert
prosperitat, molta sort.

Peret Corominas
Col-legi dels P. P. Jesuitas

Lo mestre 'm digué: — Ricart,
¿quin camí hi ha per na'l punt
d'aquest mon a l'altre part?
— Donchs, passarhi pel damunt

Concurs de la ratlla

Se tracta de un nou passatemps que us entretindrá agradablement y que podreu endevinar ab relativa facilitat. No's tracta de cap cálcul ni de rumiar la mostra, no vull que ab aquesta calor vos fatigueu de mal modo, es això:

ble a una o duas horas

. . . .

que a las nits, com a mes.

—

Com veureu, això es un fragment d'un trevall publicat en un dels números de En Patufet.

Es precis, donchs, trobar la ratlla que falta y que apareix sustituhida per punts.

—

Pera recompensar al guanyador li entregaré un sol y valiós

PREMI

Una dotzena de mocadors de butxaca.

Sempre que s'atengui a las següents

Condicions

Primera: La ratlla endevinada deurá ser remesa en targeta postal, a aquesta Administració junt ab lo cupó que trovareu mes avall.

Segona: Totas las solucións han de venir en dita targeta postal firmada per l'interessat.

Tercera: Si's reben moltas solucions verdaderas se'n escullirá una rigurosament a la sort.

Quarta: No entrará en concurs cap targeta que falti a alguna de ditas condicións.

S'admeten solucións fins per tot lo diumenge dia 10 de Juliol.

La solució y'l nom del premiat se publicará en lo número corresponent al 17 del mateix mes, senyalantse alashoras lo dia pera la entrega del premi.

CUPÓ

pera ser enganxat a la targeta postal.

La ratlla endevinada diu:

____

publicada en lo n.° ______ **de "En Patufet"**

Títol del trevall ______________________

Nom del autor ______________________

En ______________________

de anys ____ **viu carrer** ______________

n.° ______ **pis** ______ **en** ______________

Tip. «ARTE MODERNO» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

Visitas
«d'En Patufet»
a n'En Apeles
Mestres

—Ja hi soch
—¿Tú per'qui
—Com no's deixa veure
he volgut passar
per casa seva.
—Molt be PATUFET.
—Sí, senyor Apeles,
lo vull molestar
pels nens y nenas.
Puig que dels dibuixos
del seu geni poeta,
me'n mançan aquí
ninots y lletras.

